

Sammanfattning av frågeställningar som diskuteras under ACTA-förhandlingarna (inofficiell svensk översättning)

Bakgrund

Den internationella handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor utgör ett allt större hot mot en hållbar utveckling av världsekonomin. Denna handel orsakar betydande ekonomiska förluster för rättighetshavare och andra som bedriver laglig affärsverksamhet. Den hindrar också hållbar ekonomisk utveckling i både industri- och utvecklingsländer och innebär, i vissa fall, risker för konsumenter.

Sakkunskap, nyskapande, kvalitet och kreativitet är de huvudsakliga faktorerna för framgång i kunskapsbaserade ekonomier. Ett tillfredställande skydd för immateriella rättigheter är en viktig förutsättning för att stödja dessa faktorer. År 2006 lanserade Japan och USA idén om ett nytt plurilateralt avtal för att bekämpa varumärkesförfalskning och piratkopiering (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, ACTA). Syftet med initiativet var att samla de industri- och utvecklingsländer som är intresserade av att bekämpa varumärkesförfalskning och piratkopiering, för att förhandla fram ett avtal som förbättrar internationellt samarbete och innehåller effektiva internationella standarder för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter.

Inledande samtal om ett sådant handelsavtal ägde rum under 2006 och 2007 i en mindre krets av intresserade parter (Kanada, EU-kommissionen, Japan, Schweiz och USA).

Förhandlingarna inleddes i juni 2008 med deltagande av en bredare grupp av deltagare (Australien, Kanada, EU och dess 27 medlemsstater, Japan, Mexiko, Marocko, Nya Zeeland, Singapore, Sydkorea, Schweiz och USA).

Olika grupper har visat sitt intresse för att få mer information om innehållet i förhandlingarna och begärt att utkast till avtalstext ska offentliggöras. Det är emellertid accepterad praxis vid förhandlingar om handelsavtal mellan suveräna stater att inte offentliggöra förhandlingstexter för allmänheten, framför allt inte i början av förhandlingarna. Detta gör det möjligt för delegationerna att utbyta åsikter i förtroende, vilket underlättar förhandlingar och

kompromisser som är nödvändiga för att enas i svåra frågor. I detta skede diskuterar delegationerna fortfarande diverse förslag till innehåll som kan komma att inkluderas i avtalet. Det finns ännu inte något fullständigt förslag till avtalstext.

Detta dokument är avsett att klargöra målet med det föreslagna avtalet och att sammanfatta de frågor som diskuteras. Det ger en överblick av de beståndsdelar som föreslagits under de olika rubrikerna och lyfter fram de huvudsakliga frågeställningarna. Det är viktigt att notera att diskussioner pågår; nya frågor kan dyka upp och andra frågor kan slutligen komma att inte tas med i avtalet. Detta dokument föregriper inte den slutliga strukturen och innehållet i ACTA-avtalet, som kan komma att avvika från vad som diskuteras i detta skede av förhandlingarna och beskrivs nedan.

Målet med ACTA

ACTA-initiativet syftar till att skapa internationella standarder för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter och därigenom bidra till att mer effektivt bekämpa det växande problemet med varumärkesförfalskning och piratkopiering. ACTA är framför allt avsett att etablera, mellan de anslutande parterna, en överenskommen standard för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter som kan hantera dagens utmaningar genom utökat internationellt samarbete, förbättrade strukturer för metoder som bidrar till effektivt skydd för immateriella rättigheter och förbättrade skyddsåtgärder. Avsikten är att fokusera på varumärkesförfalskning och piratkopiering som väsentligt påverkar kommersiella intressen, snarare än åtgärder som vidtas av vanliga medborgare. ACTA är inte avsett att begränsa de anslutande parternas möjligheter att respektera dess medborgares grundläggande fri- och rättigheter. Avtalet kommer att vara förenligt med Världshandelsorganisationens avtal om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPs-avtalet) och respektera deklARATIONEN om TRIPs-avtalet och hälsa.

ACTAs struktur och innehåll

ACTA syftar till att bygga på existerande internationella regler angående immateriella rättigheter, särskilt TRIPs-avtalet, och är avsett att behandla ett antal frågor om säkerställande av skydd där de involverade parterna har funnit att internationella överenskomna standarder saknas eller behöver stärkas. Det utkast till struktur för avtalet som för närvarande diskuteras är följande.

KAPITEL 1

INLEDANDE BESTÄMMELSER OCH DEFINITIONER

Detta kapitel kommer att fokusera på att klargöra övergripande frågor som genomgående återkommer i avtalet, som målet med ACTA, tillämpningsområdet och definitioner. Kapitlet kan också komma att innehålla tolkningsprinciper.

KAPITEL 2

RÄTTSLIGT RAMVERK FÖR SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDDET FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Avsnitt 1: Civilrättsliga regler om säkerställande av skydd

Civilrättsliga regler om säkerställande av skydd avser möjligheten för domstolar och andra behöriga myndigheter att besluta om/vidta särskilda åtgärder när någon har begått ett immaterialrättsintrång samt reglerna om när och hur dessa åtgärder ska användas. Frågor som diskuteras under detta avsnitt omfattar:

- tillämpningsområde – vilka immateriella rättigheter ska omfattas av bestämmelserna i detta avsnitt;
- definitionen av fullgott skadestånd och frågan hur skadeståndsbeloppet ska bestämmas, särskilt när det är svårt för rättighetshavaren att beräkna den exakta storleken på uppkommen skada;
- möjligheten för rättsliga myndigheter att förbjuda fortsatt intrång;
- sanktioner, inklusive förstörelse av intrångsgörande varor och under vilka förutsättningar och i vilken utsträckning material och redskap som har använts vid tillverkningen eller skapandet ska förstöras eller avlägsnas från marknaden;
- interimistiska åtgärder, som befogenheten för rättsliga myndigheter att under vissa omständigheter besluta om beslag av varor, material eller skriftliga bevis utan att nödvändigtvis höra båda parter; och
- ersättning för skäligen rättegångskostnader.

Avsnitt 2: Tullåtgärder

Tullåtgärder är åtgärder som tullmyndigheter får vidta för att hindra att intrångsgörande varor passerar nationsgränserna. Begreppet omfattar även de förfaranden som är hänförliga till dessa åtgärder. Frågor som diskuteras under detta avsnitt omfattar:

- tillämpningsområde – vilka immateriella rättigheter ska omfattas av detta avsnitt och ska tullåtgärderna endast tillämpas vid import eller även vid export och transit av varor;
- ett s.k. *de minimis* undantag, dvs. ett undantag som innebär att passagerare tillåts föra med sig varor för privat bruk;
- förfaranden som gör det möjligt för rättighetshavare att begära att tullmyndigheten skjuter upp frigörandet av varor (dvs. kvarhåller varor) som misstänkts göra intrång i immateriella rättigheter vid gränsen;
- befogenhet för tullmyndigheten att besluta om ett sådant uppskjutande/kvarhållande *ex officio* (på eget initiativ, utan begäran från rättighetshavaren);
- tillvägagångssätt för att avgöra om de kvarhållna varorna gör intrång i immateriella rättigheter;
- åtgärder för att säkerställa att intrångsgörande varor inte överförs till fri omsättning utan rättighetshavarens tillstånd och möjliga undantag;
- förverkande och förstörelse av varor som har konstaterats göra intrång i immateriella rättigheter och möjliga undantag;
- ansvaret för förvaring och kostnader för förstörelse;
- möjligheten för behöriga myndigheter att kräva att rättighetshavare ställer rimlig säkerhet eller motsvarande garanti som är tillräcklig för att skydda svaranden och för att hindra missbruk, och
- befogenhet att avslöja viktig information om intrångsgörande försändelser till rättighetshavare.

Avsnitt 3: Straffrättsliga regler om säkerställande av skydd

Detta avsnitt gäller de fall då parterna ska tillhandahålla straffrättsliga förfaranden och sanktioner. Frågor som diskuteras under denna rubrik omfattar:

- förtydliganden av hur omfattande varumärkesförfalskning och piratkopiering ska vara för att motivera straffrättsliga förfaranden och sanktioner;
- förtydliganden av tillämpningsområdet för straffrättsliga sanktioner;
- i vilka fall berörda myndigheter ska ha rätt att agera mot intrång på eget initiativ (*ex officio*, dvs. utan angivelse från rättighetshavarna);
- befogenheten att besluta om husrannsakan och/eller beslag av varor som misstänks göra intrång i immateriella rättigheter, material och redskap som använts vid intrånget, skriftliga bevis och tillgångar som härstammar från eller anskaffats genom den intrångsgörande verksamheten;

- befogenheten för rättsliga myndigheter att besluta om förverkande och förstörelse av intrångsgörande varor;
- befogenheten för rättsliga myndigheter att besluta om förverkande av tillgångarna som härstammar från eller anskaffats, direkt eller indirekt, genom den intrångsgörande verksamheten;
- befogenheten för rättsliga myndigheter att besluta om förverkande och/eller förstörelse av material och redskap som har använts vid tillverkningen av de intrångsgörande varorna;
- straffrättsliga förfaranden och sanktioner vid s.k. ”camcordning” av filmer eller andra audiovisuella verk (dvs. att obehörigen spela in filmer med videokamera på biograf); och
- straffrättsliga förfaranden och sanktioner vid handel med förfalskade varumärkesetiketter.

Avsnitt 4: Skyddet av immateriella rättigheter i digital miljö

Detta avsnitt av avtalet är avsett att behandla vissa av de särskilda utmaningar som ny teknik medför när det gäller att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, såsom den tänkbara rollen och ansvaret för Internetleverantörer när det gäller att avskräcka från piratkopiering (upphovsrättsintrång) via Internet. Det har ännu inte presenterats några textförslag, eftersom diskussionerna fortfarande fokuserar på att samla information om de olika nationella lagstiftningarna i syfte att hitta en gemensam syn på hur dessa frågor hanteras bäst .

KAPITEL 3

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Den gränsöverskridande handeln med varumärkesförfalskade och piratkopierade varor är ett växande globalt problem som ofta involverar organiserade brottsliga nätverk. ACTA-parterna behöver arbeta tillsammans för att hantera denna utmaning. Kapitlet om internationellt samarbete är tänkt att inrikta sig på följande typ av frågor:

- ett erkännande av att internationellt samarbete är nödvändigt för att till fullo åstadkomma ett effektivt skydd av immateriella rättigheter;
- samarbete mellan parternas nationella myndigheter som arbetar med att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, i enlighet med befintliga internationella avtal;
- utbyte av relevant information mellan parterna, såsom statistikuppgifter och ”best practice”, i enlighet med internationella avtal och anknyttande nationell lagstiftning till skydd för privatliv och konfidentiell information; och

- kapacitetsutveckling och tekniskt bistånd för att förbättra säkerställande av skydd, bl.a. för de parter som är utvecklingsländer och för tredje parter där så är lämpligt.

KAPITEL 4

METODER FÖR SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDD

Medan kapitel 2 kommer att fokusera på de lagar som bör finnas på plats för att främja ett bättre säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, så är detta kapitel avsett att fokusera på metoderna som används av de myndigheter som tillämpar dessa lagar. Områden som kapitel 4 kan omfatta inkluderar :

- utveckling av expertis hos relevanta myndigheter i syfte att försäkra att säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter är effektivt;
- sammanställning och analys av statistisk data och annan relevant information såsom ”best practice” när det gäller att bekämpa intrång i immateriella rättigheter;
- intern koordinering mellan relevanta myndigheter som arbetar med att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, inklusive formella eller informella offentliga/privata expertgrupper;
- åtgärder som gör det enklare för tullmyndigheterna att identifiera och rikta in sig på försändelser som misstänks innehålla varumärkesförfalskade eller piratkopierade varor;
- offentliggörande av information om tillvägagångssätt för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, och
- främjande av allmänhetens medvetenhet om de skadliga effekterna av intrång i immateriella rättigheter.

Skyldigheterna eller rekommendationerna i detta kapitel om metoder för säkerställande av skydd och utbyte av information med allmänheten ska ta hänsyn till och vara i enlighet med befintliga internationella avtal och behovet av att skydda utredningstekniker, konfidentiell information hos polis- och åklagarväsendet samt rätten till skydd för den personliga integriteten.

KAPITEL 5

INSTITUTIONELLA ARRANGEMANG

Detta kapitel kommer att innehålla alla nödvändiga bestämmelser för den institutionella strukturen, inklusive frågor som gäller implementeringen av avtalet, hur och när parterna ska hålla möten samt andra administrativa detaljer i avtalet.

KAPITEL 6

SLUTBESTÄMMELSER

Avtalets slutbestämmelser inkluderar detaljer om hur avtalet ska fungera, såsom hur ett intresserat land kan bli part till avtalet, hur en part kan frånträda avtalet och hur avtalet kan ändras i framtiden.